

ADVERTENTIEBLAD

V A N H E T

D E P A R T E M E N T

V A N D E

W E S T E R - E E M S.

MAANDAG den 7 October.

OPROEPINGEN enz.

De Heeren H. FORSTEN, R. DRAPER, G. EEKHOFF, J. J. HULSE-KAMP en B. H. POPPE, als Geregelyke aangestelde Curatoren in den Boedel van de Wedw. F. VAN DER BOOGH FZ., waarfchuwen nu voor de derde of laatste maal alle die gene, welke nog aan voornoemde Boedel betaling hebben, des Maandags middags tuschen 4 en 6 uren, aan het huis van G. EEKHOFF komen, om met de Curatoren te spreken. — GRONINGEN den 11 September 1811.

Alle die genen welke iets te pretenderen hebben van, of schuldig zijn aan den Boedel van BERNARDUS JOHANNES WINTER, gewezen Magazyn-Meester in de Lang Akker-Schans, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen voor den 12 November 1811 aan

J. B. KUIPER of H. BOELENS,
Diaconen in de Lang Akker-Schans

Le soussigné avertit un chacun, de ne livrer absolument rien pour son compte, sans ses ordres spéciaux, vu que sans cela, aucun paiement de sa part ne sera fait, et de ne faire aucun paiement à qui que ce soit, qu'un sousigné personnellement, jusqu'il le considère comme nul et sans valeur.

WILDERVANK le 2 d'Octobre 1811. J. V. NIEUWENHUYSE, M. D.
De Ondergeteekende waarfchuwt by dezen een ieder, om zonder zyhe speciale orders, niets voor zyne rekening te krediteren of af te geven, alzo er anders volstrekt geene betaling door hem zal worden gedaan; — alsmede, als niemand, hy zy wie hy zy, eenige betaling te doen als aan den Ondergeteekenden zelven, zullende anders voor nul en van geener waarde worden gehouden.

WILDERVANK den 2 October 1811. J. V. NIEUWENHUYSE, M. D.

OPENBARE VERKOOPINGEN, VERHURINGEN, enz.
Door den Schryver en Uitmynder der Stads Halle, zal op HEDEN, ten huize van den Kastelein J. TIDDENS, in het Logement het Huis de Beers te Groningen, publiek worden Verkocht: Eene aangename party EDAMMER KASEN, benevens eene party beste EDAMMER KASEN, die voorafkoken en niet bezichtiging is, van 9 tot 1 uur, en de Catalogusen ten huize van Voogden te bekomen zyn.

Op Dingsdag den 8 October 1811, des morgens om elf uren, zal door den Schryver en Uitmynder der Boelgoederen, achter de Behuizinge van den Koopm. R. KÖTTER in de Boelringe straat worden Verkocht: Een aangename party BLOEMBOLLEN, alsmede een goede partij Liefhebbers verzoegen zich op genoemde tyd en plaats.

Op Woensdag den 9 October 1811, zal op de Stads Halle alhier publiek worden Verkocht: Een groote en extra schoone party HAARLEMSCHE BLOEMBOLLEN, bestaande in de allerfraaiste en uitmuntende beste soorten van dubbelde en enkele Hyacinten, met namen in alle kleuren, enz. enz., waar van de Catalogusen by de Halmr. ROOS zyn te bekomen.

Er zal eerstdaags eene Verkoopung plaats hebben van eene uitmuntende party extra fyne BLOEMBOLLEN; waarvan de tyd en plaats nader bekend gemaakt en bepaald zal worden.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qte, gedenken op Dingsdag den 8 October 1811, des avonds te 7 uren, ten huize van Meijfvrouw de Wedw. J. VAN BOLHUIS, in de Unie, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Een BEHUIZINGE, zeer geschikt tot veleshande Negocie en Affaires, by Heere-poor-ten-boog, aan het Zuider-diep, op de hoek van Pelster-straat, get. Lett. V. No. 59, zoo door den Steenhouwer J. J. PUFFET en Vrouw in eigendom wordt bewoond. Hier over kan het halve Koopschat blyven staan. Breder in de Billetten vermeld.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qte, gedenken, ten eersten, publiek aan den meestbiedenden te Verkoopen: Een vrolyke BUITEN-PLAATS, STADWYK genaamd, bestaande in eene royale HEEREN BEHUIZINGE, modern betimmerde SCHUUR en STALLING, groote TUIN, BOSCHJE en TIEN KAMPEN BOUW- en WEIDE-LAND, gelegen op het Hogezeand, 24 uren van Groningen, aan de Vaart. De tyd en plaats zal nader bepaald worden. Intusschen kan het een en ander dagelyksch, door de gegadigden gezien worden.

De ROOMSCH-CATHOLYKE ARMVERZORGERS van WINSCHOTEN, zyn voornemens, op Vrydag den 11 October eerstkomende, des avonds te 8 uren, ten huize van H. H. VAALMAN alhier, te doen verkoopen: Een wel ter nering staande HERBERG, gelegen over de Roomsche Kerk, laatst bewoond geweest door BROUWER. Liefhebbers komen op bovengenoemde avond en uur, als wanneer de Condities ter lezing zullen zyn.

Op Zaterdag den 12 October 1811, des morgens precies te 9 uren te beginnen, zullen op den Huize LEMFERDING, te Paterwolde, publiek by Uitmyninge worden Verkocht: Eenige GOEDEREN, bestaande in Hoot, Stroo, Tafel, Aardappelen, een Kapwagen, Boerenwagen, Wipkarren, Ploegen, en Eiden; als mede eenig BOEREN, MELK- en TUIN-GEREEDSCHAP — eenige TUINCIRADEN, twee zwarte MERRIE-PAARDEN, acht schoone MELK- en KALF-KOEYEN, en eenig JONG-VEE, als mede zes ZWYNEN, en het geen verder op den dag van Verkoopung zal worden ten voorschyn-gebragt.

Door den Schryver en Uitmynder der Boelgoederen, zal op den 16 en 17 October aanstaande, ten huize van Mevr. de Wedw. PIELAT van BULDEREN, in de Markt straat worden verkocht: Eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, waar onder een Lit d'Ange, Magonihouten Kabinet, Secrétaire, Commode, Magonihouten Uitrektafel, Speeltafels, Kachgels, Branches, Spiegels, Bedden, Tapyten, Schilderyen, eenig oud Porcelain enz., welke goederen den 14 en 15 October des nademiddags van 2 tot 4 uren kunnen worden bezigtigd.

Le Commissaire des ventes, vendra le 16 et le 17 d'Octobre prochain, chez Madame la Veuve PIELAT van BULDEREN, dans le Markt straat: QUELQUES MEUBLES, parmi lesquels un Lit d'Ange, Cabinet, Secrétaire, Commode, Tables, Tables à Jouer, Poëles, Branches, Miroirs, Lits, Tapis, Tableaux, Porcelaine &c. Ces Meubles pourront être examinés le 14 et le 15 d'Octobre, l'après-midi depuis 2 jusqu'à 4 heures.

De Procureur E. LEINENGA in qte, gedenkt op Dingsdag den 12 October 1811, des avonds precies om 8 uren, ten huize van de Logementhouder B. BRUNNS aan de Groote Markt in de Toelast te Groningen publyk od Stryk- en Opbotsgelds Condities te Verkoopen, in diverse porceelen: Een kapitale moderne net en sterk doortimmerde groote HERREN BEHUIZINGE, HOVEN

aan, staande en gelegen aan het lopende Diep by het Maagden Boogje alhier, gerekent Letter N. Numéro 24, derde Wyk, derde Sectie, wordende door de Heer oud Raadsheer B. D. VAN IDSINGA en Mevrouw in eigendom geposideerd. Breder hier na in de aangellagene Billetten en Koopcondities omschreven; kunnende het voornoemde des daags bevorens en op den dag van Verkoopung, des morgens van 10 tot 12 en des nademiddags van 2 tot 4 uren, op de plaats van Verkoopung worden bezigtigd. Om de Verkoopung op den 12 October 1811, op het tijt op den 1 Mei 1812 te handhaven.

G. A. DE JONGE te Diever is voornemens, ten overstaan van den ondergeteekenden KEIZERLYKEN NOTARIS, op Donderdag den 7 November 1811, des avonds met het opteken der Kaars, ten huize van DANIEL HANSEN te Diever, publiek by Strykgeld te doen inzetten, en Woensdag den 13 November daar aan volgende, by toelag aan de meestbiedende te Verkoopen: een hechte, sterke en welbekante KOREN-MOLEN, staande tuschen Diever en Oldendiever, in het voormalig Departement Drenthe. Kunnende den Kooper (des begerende) de halve Koopprys tegens behoorlyke Interest, en op voorreke-zene Condities, over het gekochte behouden.

S. J. VAN ROYEN, Keizerlyke Notaris.

Mr. J. A. WILLINGE, woonschtig te Olderbekoop, zal op den vierden November 1811, als gelastigde van Jonkheer ONNE ZWIER VAN HAREN Erfgenamen, publiek aan de meestbiedende by Stryk- en Verhooggeld, in Koop aanbieden:

Eene van ouds her bezigte en zeer fraaie BUITENPLAATS, gelegen in het aangename Wollega; bestaande deze Buitenplaats uit eene extra fraaie nieuw betimmerde Heeren Huizinge, waarin verscheidene behangene Kamers, Keukens, Kelder, en in alle deelen, alle mogelyke gerief; voorts uit extra vrolyke Boschen, zwarte Stambomen en Kaphout, waar onder de aangenaamste Wandelingen, uit Tuinen, Vyver, Broerbergen, Theetuin en Grachten, zoodanig als tegenswoordig door Mynheer en Mevrouw HUGUENIN wordt bewoond en gebruikt.

Gelyk mede dito fraaie BUITENPLAATS, mede aldaar gelegen, tegenswoordig door Mynheer en Mevrouw S. DERIUS bewoond, met de Boschen, Bomen en Tuinen, daar toe behorende; verder een extra groote Schuur, waar in Loger- en Kuchtenkamers, benevens stallings voor verscheidene Paarden, eenige Bodegaven, Luste Woud, en Bovenlanden en Boschen, die zeer gelyk by het voornoemde kunnende worden gevoerd, en die een schoon geheel vormen, en eenigzins nog eenige kleine rivier, de Nyktryp, Vinktryp en Opperge gelegen.

Al wie hier aan gaffige mogte maken; die komt op voornoemde vierden November 1811, des voormiddags precies te elf uren, ten huize van KLAAS HANSEN KOPPER te Wollega, en te kopen na zyn believen.

Van de hand te Koop: Een groot, presteer uit de hand te Koop, om op November 1811, met eerstkomende, of eerder te aanvaarden: Zyne voor korte jaren byna geheel nieuwe, vermaarde BEHUIZINGE, zynde van ouds en nog op heden een neeringryke Kasteel en Laken-Werk, voorzien van twee zeer fraaie en ruime Voorkamers, Achterkeuken, Achterhuis, Pakhuis, Kelder, Regenwatersbak, Put, Stalling voor Koefen en Paarden, met een groote vruchtdragende Tuin en Appelhof en achter, alles staande en gelegen aan de straat te Obergum.

By toeval een nette BEHUIZINGE en TUIN daar achter, ten zuiden in de vischer-straat, letter D. No. 57; te Koop of te Huur tegen November 1811, bewoond door H. LOOT en Vrouw.

Uit de hand te Koop: Een HUIS, staande in de groote Lelien-straat, get. Lett. F. No. 59, op vry eigen grond, met Put en Regenwater, als mede een groot Bleekveld, en meerder commoditeiten, tegens Allerheiligen aanstaande nader informatie by den Bewoner van dezelve.

Achter het Instituut in de Nieuwe Kijk in 't Jat-straat, is uit de Hand te Koop: Een HUIS get. Lett. F. No. 201, met Boven- en Beneden-Woening en diverse Vertrekken, Put en Regenwater, als mede een Kelder. — Om te aanvaarden; onderrigt by ANDRIES JONKHOF, in de Hoven-straat te Groningen.

De BEHUIZINGE van de Schryver E. EDENS in de Oude Boteringe straat uit de hand te koop, zynde voorzien van twee Beneden Kamers, een Keuken, een Kelder, een Regenbak onder de Stoop; boven een groote Voor-Kamer, Agter-Kamer, een groote mandeelige Plaats; uitkomende in de Podde in Broer-straat, waarop een mandeelige Put; alsmede een groote Turf- en Linen Zolder. Over deze Behuizinge kan 2000 Guldens blyven staan, als Regt van gereserveerd Eigendom, naar 5 guld pro Cento. Om op November 1811 te aanvaarden.

Uit de Hand te Koop: Een neeringryke KUIPERY aan de Straat te Grypskerk, waarin sedert lange jaren de Kulpers Affaire met goed succes is ge-exerceerd en nog wordt gecontinueerd. Nader onderrigt by de Koopman FREERK HENDRIKS POLMA te Grypskerk.

Door sterfgeval wordt gepresenteerd te verhuren, om tegen den 1 November ber aanstaande te aanvaarden: een neeringryke HERBERG, staande binnens aan de vaart, onmiddelyk aan de groote pastagie van Groningen na Mappal en Zwol, en vice versa; zynde een Behuizinge van twee verdiepingen, voorzien van vier royale Kamers, ruime Keuken, nog een Agterkeuken, twee Kelders, Brouwerij, Schuur, en ruime Stallingen voor Paarden en Beesteh; en daar agter een Hof, met of ook zonder Landeryen; waarin tot heden met zeer goed succes Logement, Tap- en Winkelneering, als mede de Bierbrouwerij door de Eigenaren wylen AREND FIX en Vrouw, beide onlangs overleden, is, en ook thans nog wordt ge-exerceerd. De gegadigden verzoegen zich by GEERT ARENDS te Zuidlaren, of by JAN ARENDS te Rols, Voogden over de minderjarige nagelatene Kinderen van wylen Arend Fix voornoemd.

GEMENGDE BERIGTEN.

Er zyn sedert acht dagen dit het Land van J. W. TICHELAAR te Loozejum vermist: 4 oude, witte, guste OOI-SCHAPEN, hebbende een goed stuk van het regter Oor af, en een halve Maan van boven uit het linker Oor, nieuws gemerkt en wat smoddig in de wol; die van dezelve aanwys kan geven of bezorgen aan bovengenoemde, of aan TJAART JANS op de Graafwyk onder Wittewierum, zal voor de moeite wel beloond worden.

Iemand genegen zynde, een CAPITALAAL van 1000 of 1200 GULDENS, tegens 4 1/2 pCt. op RENTE TE NEMEN, het zy terstond of tegens den 1 November aanstaande, mits op fecuur HYPOTHEEK; adreseere zich ter be-koming van nader onderrigt by den Drukker dezer.

Eene DIENSTMAAGD van goede getuigenis voorzien en kunnende koo-ken, tegens November aanstaande een dienst begerende, (waarby toeval de meid vertrekt), kan zich adreseeren tot nader onderricht by SAMUEL GAILLET, vooraan in de Fiolen straat naast de Koekebakker DE BOER.

De ondergeteekende wonende in de Brouwerij van wylen den Heer Gezwo-
ren C. M. VAN BOEHUIS alhier; verzoekt op het vriendelykste aan zy-
ne bevoegden, om de onafscheidene leedige BIERVATEN ten spoedigsten aan
zyne Brouwerij te doen brengen, ter voorkoming van groote schade voor hem.
GRONINGEN C. VAN VALKENBURG.
den 23 September 1811.

By PIETER AKKERMAN, woonachtig in de Keider van den Heer BRON-
GERS aan de Groote Markt, zyn te bekomen: allerbeste groote BLAU-
WE KAST-WYN-DROUVEN, als mede allerhande fyne TAFEL-APPELS
en PEEREN, voor een civile prys. Recommandeert zich in een ieders gunst.
By de gekwalificeerde Collecteurs P. KNPENGA en de Wedw. H. GROEN-
MAN, als mede by de Collecteurs G. H. BOSS & ZOON te Groningen
zyn in de 1ste Klasse der 11de KEIZERLYKE HOLLANDSCHE LOTERY,
die op Maandag den 4 November 1811 zal beginnen te trekken, LOTEN in Koop
te bekomen, a 86 gl. een geheel Lot, de halven 43 gl., quarter 21 gl. 10 ft.
achtien 10 gl. 15 ft. en zestienden 5 gl. 7 ft. 4 dt., als mede in Koop, om
van Klas tot Klas te fourneren: een geheel Lot 16 gl., half 8 gl., quart 4 gl.,
achtste 2 gl., en een zestiende 1 gl. Verders LOTEN in Huur, tegens 4 gl. een
geheel Lot voor de 1ste Klasse, half 2 gl., quart 1 gl., en een achtste 10 ft.
Conditiën zyn voor niet te bekomen.

By J. SCHATTEBERG in de Caroli weg wordt op heden geslagt: een
puik vette fyne jonge KOE, 800 pond zwaar.

B O E K H A N D E L.

De Auctionarius J. H. BOLT zal, op Dingsdag den 8 October 1811 en vol-
gende dagen, aan de Academie te Groningen Verkoopen: eene fraaije ver-
zameling van Latynsche, Fransche, Hoog- en Nederduitsche BOEKEN, bestaande
in alle Wetenschappen; als mede aanzienlyke RARITEITEN, waar onder vele
uifmuntende JAATGEWEREN, nagelaten door een groote Liefhebber van de
jagt; waarvan de Catalogus by bovengenoemde te bekomen is.

P U B L I E K E F O N D S E N.

PRYS-COURANT DER EFFECTEN, zoo als dezelve waren den
1 October, op de Beurs van Amsterdam.

Vryw. Negotiatie 1797.	5pCt 23 a 23½	Obl. Weenerb. by Goll. en Co. 5pCt.	4½ —
Dito van 1804.	5½ — a	Dito, by idem.	4½ —
Oblig. 40 Millioenen.	6 — a 28 a 28½	Dito, by idem.	4 —
Dito 20 Millioenen.	6 — 27½ a 28	Certificat. by Goll. en Co. 5	— 17½ a 18
Cert. Neg. 30 Mill. 1808.	7 — 19 a 19½	Dito Rusl. by Hope en Co. 5	— 60½ a 62
30jar. Rent. v. 1788 en 1789	5 — a	Dito Portugal, by dito.	5 — 99 a 100
30jar. Dito van 1804.	5 — 8½ a 8½	Dito Napels, by dito.	6 — 91 a 92
Inf. op 't grootb. doorl. sch.	2½ — 12 a 12½	Dit. Zwed. b. Hogg en Hasf.	5 — 34 a 35
Certificaten van dito.	2½ — 12 a 12½	Dito Saxen, by Braunsberg.	5 — 101 a 101½
Nat. Schuldbrieven.	3 — 14½ a 14½	Dit Pr. by de W. U. enderr.	5 — 56½ a 57½
Nat. Losrenten.	3 — 8½ a 9	Frans. Fondf.	5 — a
Dito Losr. v. 1798 en 1799.	3½ — 9½ a 10	Certific. van dito, by Ketstv.	—
Dito van 1801.	3½ — 9½ a 10	en Voomb., van Halm.	—
Dito Domeinen.	4 — a	en Hagend., en Willem	—
Dito Dito van 1802.	5 — 13 a 13½	Borski.	5 — 79½ a 79½
Bar. Ref. losb. n. d. Vrede.	4 — 10½ a 11		
Domein Papier	— 47 a 48		
Bons van 't Syndicaat.	— 92½ a 93½		
Amor. Fondf. by H. en C.	5½ — 93½ a 94		
Sp. Dit. by Hope en Co. 1807.	5½ — 10½ a 11		

PRYZEN der GRANEN enz., op de Koorn-beurs te Groningen,
van den 5 October.

Tarwe.	gl.	ft.	gl.	ft.	gl.
N. Ommel. 116, 122	7, 10, 8, 10, ,				
Old. wit. 118, 124	8, 8, 29, 4, 10, ,				
N. rode 118, 124	8, 8, 29, 4, 10, ,				
Smolde , , ,	a , , ,				
Rogge.					
Ommel. 112, 118	7, 6, a , 8, ,				
Sappem. 112, 118	7, 6, a , 8, ,				
Garst.					
Old. wint. 90, 98	4, 6, a 5, a , ,				
Oml. id. 90, 96	4, 4, a , 14, 16, ,				
Old. zomer 92, 100	4, 4, a , 17, 19, ,				
Ommel. 92, 100	4, 4, a , 17, 19, ,				

G E N E R A L E I N T E N D A N C E.

De STAATSRaad, Ridder van het Ryk, Officier van het Legioen van Eer,
Intendant-Generaal der Financien en van de Keizerlyke Schatkist in HOL-
LAND, brengt, by deze, ter kennis van alle daarby belanghebbenden, dat
door hem de noodige orders zyn gesteld, om de taxatie der fabryken, traf-
ken en molens, voor het middel der verponding, in de departementen van de
Zuiderzee, Monden van de Maas, Boven-Yssel, Monden van den Yssel,
Vriesland en Wester-Eems, te doen aanvangen; wordende de halve de eigena-
ren van alle zoodanige panden, by deze, uitgenoodigd en gewaarschuld, om
den commissaris, welke, van 's Ryks wege, met de directie over de taxatie
is belast, zoo mede de taxateurs, welke onder zyn toezigt zullen werkzaam
zyn, in die kwaliteit te erkennen; dezelve zonder hindernis op hunne eigen-
dommen toe te laten, en, ingevolge de verplichting, aan henlieden by de wet
opgelegd, alle noodige inlichtingen en opgaven, nopens de gefeldheid en huur-
waarde hunner eigendommen aan, dezelve, op derzelver aanvraag, te geven.
AMSTERDAM De Staatsraad Intendant-Generaal:
den 21 September 1811.

De STAATSRaad, Ridder van het Ryk, Officier van het Legioen van Eer,
Intendant-Generaal der Financien en van de Keizerlyke Schatkist in HOL-
LAND, brengt, by deze, ter kennis van alle belanghebbenden, dat by hem
is ontvangen een Keizerlyk decreet, genomen te Compiegne den 15 dezer maand,
by hetwelk wordt bepaald, dat aan de burgerlyke en kerkelyke gepensioneerden
van Holland, provisioneel op de fondsen voor den dienst van 1811, een half
jaar van hunne pensioenen zal worden uitbetaald, by wyze van onderstand, en
in afwachting van de liquidatie, bevolen by het 11ste artikel van het decreet
van den 18 October 1810.

Zullende de wyze waarop aan de by dit decreet op nieuw gemanifesteerde
weldadige bedoelingen van Z. K. M. executie zal worden gegeven, eerstdaags
nader aan de belanghebbenden worden gecommuniceerd.

AMSTERDAM De Staatsraad Intendant-Generaal:
den 24 September 1811.

B E R I C H T A A N D E W E D U W E N E N W E Z E N V A N

HOLLANDSCHE ZEE-OFFICIEREN.
Tot narigt dient, dat, met den 23 July 1811, een aanvang zal worden ge-
maakt met de betaling der pensioenen, over de eerste zes maanden 1811,
aan de weduwen en wezen, welke bevorens zyn betaald geworden uit het we-
duwen-fonds van het korps zee-officieren.

De weduwen en wezen moeten zich vervoegen aan het bureau van den com-
missaris van de maritime inscriptie, op de Oude-Turfmarkt, te Amsterdam, des
morgens van tien tot des middags ten één uren, alwaar zy hunne nieuwe bre-
vetten en mandaten tot betaling zullen ontvangen, op vertoon hunner oude bre-
vetten, attestaten de vitâ, en de wezen boven dien op eene geboorte-cedel.
Die genen, welke niet in staat zyn, in persoon te komen, kunnen daarmede
iemand, alhier woonachtig, by speciale procuratie belasten, en welke zal moe-
ten inhouden, dat zy tot den ontvangst van hun brevet en pensioen geautori-
feerd zyn.

De betalingen zullen geschieden aan het bureau van den heer Tengbergen,
thesaurier der invaliden van de marine, op de Korte-Prinsgracht, no. 3, te
Amsterdam, des morgens van tien tot des middags ten één uren, op vertoon
van het brevet, en tegen overgifte van een behoorlyk gequiteerd mandaat; en
van cene attestatie de vitâ.

NB. De procuratie en attestatie de vitâ moeten in de franche taal ge-
schreven zyn, gepasseerd voor een der notarissen-certificateurs, en ge-

legaliseerd door de prefecten of onder-prefecten van de departemen-
ten, overeenkomstig het decreet van Z. Maj. den Keizer en Koning,
van den 4 July 1811, vermeld in den Courier van Amsterdam, van
den 14 July 1811.

De commissaris der marine, belast met de wapening, pryzen
en maritime inscriptie.

M A R T I N.

KUNSTEN en WETENSCHAPPEN.

I E T S O V E R D E C O M E E T.

Eerste vervolg.

(zie het vorige nummer.)

„De Comeet, welke thans de opmerksaamheid en de bewondering van alle
aanschouwers des Hemels tot zich trekt (zegt de heer van Utenhove,) is
eene der merkwaardigste, waarvan de geschiedenis der Sterrekunde ons de ge-
heugenis bewaard heeft, niet alleen wegens de prachtige vertooning, welke zy
aan den Hemel maken, maar ook voornamelyk wegens den langen tyd, dat ha-
re zichtbaarheid duren zal, daar men waarschynlyk tot aan het einde dezes jaars
niet ophouden zal haar te zien, en men dus in het bezit zal zyn van eene lan-
ge reeks van waarnemingen dezer Comeet, in hare kruijn zelve, zoo wel als in
de beide takken harer baan, tot over de brandlyn (parameter) gedaan, waar-
nemingen, welke ten deele ook in den Meridiaan onder de Pool zullen kun-
nen geschieden, dus voor eenen hoogen graad van naauwkeurigheid vatbaar
zyn, en uit dien hoofde ook over het onzichtbaar gedeelte dezer baan een zeer
aanzienlyk licht verspreiden zullen.”

„Het eerste berigt van dit verschynfel ontving ik den 28 der vorige maand
door middel der Utrechtsche Courant van dien dag, en 's avonds vond ik reeds
den veeindeling in de schemering, dien ik toen ook aan anderen deed bemer-
ken. Dit berigt was uit den Moniteur van den 23 van Oogstmaand ontleend,
waarin de heer Bouvard hetzelfde, helaas! meer dan vier maanden te laat had
doen plaats; eene achterhoudendheid, welke des te onaangenaamer is voor ons,
daar men de Duitsche wetenschappelyke tydchriften nu geregeld ontvangt.”

„Eene plaatsbepaling der Comeet aan den Hemel was dien avond, uit hoof-
de van haren lagen stand in de schemering, niet welk mogelyk. Daarenboven
bevond ik my van alle werktuigen ontbloot, buiten staat eenige goede waar-
neming van dezelve te doen. Van den 30 aan beproefde ik echter, wat ik des-
wegens met bloote oogen, door middel van gespannen draden, en met behulp
der groote hemelkaarten van den heer Bode, zou kunnen verrigten. Zulke waar-
nemingen kunnen natuurlyk niet dan ten hoogste ruwe en onnaauwkeurige plaats-
bepalingen opleveren; dan, daar 'er gedurende tien dagen nog niets beters ter
myner kennis was gekomen, zoo kon ik niet nalaten, vast een voorloopig onder-
zoek naar de ware loopbaan der Comeet daarop te gronden: en het is uit dien
hoofde, dat ik dezelve, zoo goed of slecht zy mogen wezen, alhier meene te
moeten laten volgen.”

„Tyden. 1811.	Regte Opklimming	Noordel. Afwyking.
30 Oogstm. 8½ U.	145° 39'	36° 57'
5 Herfstm. —	159° 31' 8	39 36,7
6 — —	160 31,9	40 15
7 — —	151 39	40 42
8 — —	162 39,4	41 11,6
10 — —	164 31,9	41 49,1
12 — —	167 13,4	43 4,6
13 — —	168 31,9	43 39,6
14 — —	169 54,4	44 1,6
15 — —	171 16,9	44 26,6

„Nu had ik, ter berekening der loopbaan, hierby ook wel de waarneming
van Bouvard van den 21 van Oogstmaand kunnen gebruiken: dan by nader
inzien van deszelfs berigt twyfelde ik, of dit wel eene eigenlyke waarneming
was, en niet veel meer eene berekening van den heer Burckhardt, op vorige
waarnemingen van den heer Bouvard gegrond, daar deze in zyn berigt uit-
drukkeelyk zegt, dat hy de Comeet dien dag eerst zeer naby den gezigteinder
weder vond, ten naastenby op de plaats, door den heer Burckhardt berekend,
enz. Dus is de plaatsbepaling, die hy laat volgen, waarschynlyk die bereken-
de, daar eene waarneming by zulk eenen lagen stand der Comeet in de zonne-
schemering niet wel mogelyk schynt. Daar nude heeren Burckhardt en Bouvard
op grond der berekeningen van eerstgemeiden schenen te verwachten, dat de
Comeet zich byna enkel in afwyking zoude bewegen, en het integendeel uit
de hier ter nedergefelde waarnemingen genoegzaam blykt, dat hare beweging
veel sterker in R. opklimming dan in afwyking geweest is, zoo meende ik van
deze in den Moniteur voorkomende plaatsbepaling in het geheel geen gebruik
by myne berekeningen deswegens te moeten maken. Na dus zelve de schyn-
bare beweging der Comeet gedurende 11 dagen zoo naauwkeurig my zulks met
het bloot oog mogelyk was te hebben gevolgd, begon ik den 10 dezer met het
onderzoek van haren waren loop; de waarnemingen van den 30 van Oogst-
maand, den 5 en 10 van Herfstmaand tot grondslag hietoe nemende. Daar
uit leidde ik des anderen daags de, voorzeker ten uiterste ruwe en voorloopige,
Elementen of hoofdstukken harer loopbaan af, welke hier, door de waarne-
ming van den 15 verbeterd, volgen:”

„Doorgang der Comeet door de Kruijn harer baan, den 10 van Herfstmaand
1811, om 8 uren 12 m.

Kleinste afstand van de Zon	0,7
Lengte der Kruijn	21 40,6
Lengte des opklimmenden Knoop	51 80
Helling der baan	61° 2
Rigting der beweging	Rugwaarts.

„Zonder twyfel zal het weldra blyken, dat deze Elementen nog zeer sterke
verbeteringen zullen vereischen, en ik wil dus in dezelve geen meer vertrouwen
gesteld hebben, dan zy wezenlyk verdienen, om, namelyk, met derzelver be-
hulp voor 14 dagen of ten hoogste 3 weken hare verschynselen te berekenen.
In de Utrechtsche Courant van den 16 dezer is dit reeds geschied, en behoeft
dus hier niet herhaald te worden (*). Intusschen blykt uit dezelve toch zoo
veel met genoegzame zekerheid, dat deze Comeet volstrekt geen invloed op
het weder of lichtsgestel kan hebben, noch gehad hebben, dewyl zy by den
doorgang door haren Knoop in Hooimaand verre achter de Zon gestaan heeft,
en dus met haren staart onzen dampkring nimmer heeft kunnen bereiken. Wy-
ders blykt daar uit, dat dezelve ongemeen groot zyn moet, daar zy op eenen
afstand gelyk aan dien der Zon toch reeds zulk eene vertooning maakt. Giste-
ren avond, den 15, vond ik de lengte van haren staart ten minste 14 graden,
en hare kern zeer levendig en duidelyk. Zeer veel flauwer en kleiner vertoon-
de zich op gelyken afstand die des jaars 1807 in Wynmaand, welke Comeet
echter voor eene der grootste, die ooit gezien zyn, werd gehouden, men zie
Bode's Astron. Jahrb. 1811. bl. 121). Daar nu, volgens deze Elementen, de
Comeet ons nog tot in den aanvang der volgende maand moet naderen, en in dien
tyd nog twee vy de van den afstand der Zon nader by komt dan thans, zoo kan
men verwachten, dat zy omtrent dien tyd eene ongemeene schoone en treffely-
ke vertooning maken zal; en daar dit met het geen de Hr. Olbers aan den Hr.
Bode deswegens heeft geschreven overeenstemt, (zie no. 36 van den A. K. en
L. Bodes, of het begin van dit stukje), zoo meene ik te mogen vertrouwen,
dat deze Elementen, in afwachting van betere, ten minste niet hemelsbreed van
de waarheid afwyken zullen.”

„JUTPHAAS den 16 van Herfstmaand 1811.”

(*) Het berigt van de Utrechtsche Courant van dien dag, luidde aldus:
„Sedert den 28 Augustus heeft men haren schynbaren weg door den Hemel, zoo
naauwkeurig zulks met het bloote oog, zonder behulp van eenig werktuig mogelyk
was, gevolgd. Daaruit blykt, dat zy zich thans op eenen afstand van omtrent an-
derhalf maal dien der Zon van ons bevindt, en dat zy gedurende deze maand, de
Aarde meer en meer naderen, en dus in glans en grootheid steeds toenemen zal. Intus-
schen zal zy het oostelyk gedeelte der Groote Beer doorloopen, en zich byna lynregt
naar de ster aan het uiteinde der Staart van dat Gesternte wenden, by welke zy
zeer naby, met den aanvang der volgende maand, verschynen zal.”